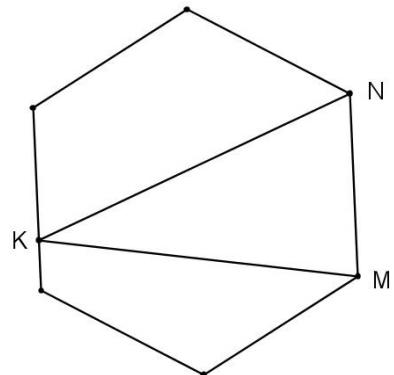

S E Z A M , Školský rok 2015/2016, 2. zimná séria

Ahojte kamaráti!

Máte radi ďatle? V Egypte je oberačka v plnom prúde. Súrodenci Naika a Rudolfus sa ich nevedia nabažiť, tento rok sú výnimocne sladké. Ich mama Ebonika z nich peče koláče. Horus, ich ocko, si zase zadovážil niekoľko tiav a zabezpečuje s nimi pravidelnú karavánovú linku Alexandria – Káhira. Podŕme sa pozrieť na to, ako sa im v tom všetkom darí!

1. úloha (pre 5.,6.,príma): Rudolfus s Ebonikou spolu upiekli tortu. Mala tvar pravidelného šesťuholníka. Navrchu ju rozdelili a ozdobili troma farebnými polevami, tak, ako to vidíte na obrázku. Medovou polevou vyplnili väčší zo štvoruholníkov, ďatľovou polevou vyplnili druhý menší štvoruholník, a hroziencovou polevou vyplnili trojuholník, ktorý je na obrázku označený ako KMN. Naiku zaujímalo, aká časť povrchu torty je ozdobená hroziencovou polevou. Vedeli by ste to zistiť? **Aká časť torty je ozdobená hroziencovou polevou, ktorá vypĺňa trojuholník KMN na obrázku?** Dva vrcholy trojuholníka sú presne vo vrcholoch torty, a tretí vrchol trojuholníka je niekde na protiľahlej hrane torty. Nezabudnite svoje riešenie zdôvodniť.

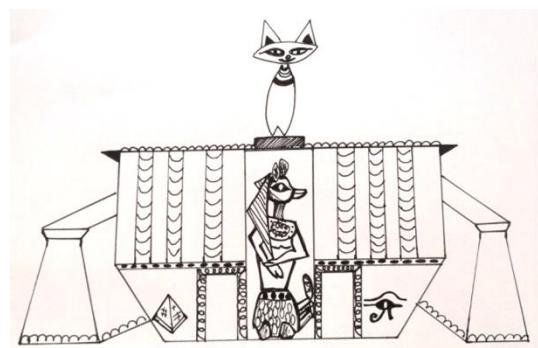
2. úloha (pre 5.,6.,7.,príma, sekunda): Horus má v stajni 6 tiav. Každá je osedlaná červeným, modrým alebo zeleným sedlom. Každé zo sediel je použité aspoň raz. Keď potrebuje prejsť cez púšť, niekoľko tiav vyberie do karavány. Vie, že ak zo stajne vyberie hodnoty 4 tiav, aspoň jedna z nich bude osedlaná červeným sedlom. Tak isto vie, že ak potrebuje ísť na dlhšiu cestu a vybrať 5 tiav, s istotou bude medzi nimi aspoň jedna so zeleným sedlom. Okrem toho sa Horus nedávno rozhodol, že si tiavy aj označí číslami od 1 po 6 napísanými na sedlách. Každé číslo použil presne raz, aby sa mu tiavy neplietli. Urobil to tak, že súčet všetkých čísel na červených a zelených sedlach je spolu 15. Okrem toho súčet všetkých čísel na modrých a zelených sedlach je spolu menší ako 11. **Viete zistiť, koľko tiav v Horusovej stajni má červené sedlo, koľko tiav má zelené a koľko z nich má modré sedlo? A akými číslami sú označené? Nайдite všetky možnosti a svoje riešenie vysvetlite.**

3. úloha (pre všetky ročníky): Naika s Rudolfusom sa spolu stavili o to, kto bude na budúci týždeň ľavám čistiť stajne. Každý napísal na papyrus 5-ciferné číslo, ktoré bolo zložené z cifier 1, 2, 3, 4 a 5, napríklad 14235. Potom pre každú susednú dvojicu cifier vypočítal ich rozdiel (od väčšej cifry odpočítal menšiu). Takto získané štyri nové čísla nakoniec bolo treba sčítať (pre číslo 14235 tak vyšlo $3 + 2 + 1 + 2 = 8$). Ten, ktorý z nich dostal väčší výsledok, mal na týždeň od ľavieho hnoja pokoj. **Aké číslo by ste si vybrali vy, keby ste boli na ich mieste? Aký najväčší súčet rozdielov môžeme takto získať?** Nайдите všetky čísla, ktoré tento súčet dosahujú a vysvetlite, prečo už ďalšie niesú.

4. úloha (pre všetky ročníky): Faraónov zememerač dostal minulé leto dôležitú úlohu – nakresliť mapu Egypta medzi Alexandriou a Káhirou. Keď obišiel celú deltu Nílu, vrátil sa domov a dal sa do kreslenia. Naika prezradil, že prešiel cez 7 miest. Keď ich obchádzal, všimol si, že z každého mesta vychádzajú tri cesty. O cestách si ešte pamätal, že každá z nich spája dve z miest – teda žiadna nekončí v poli alebo v nejakej križovatke. Viac si už toho nepamätal. Lámal si hlavu, a nie a nie si spomenúť, ako to s cestami vlastne vyzeralo! Naika sa mu snažila pomôcť, ale ani ona si s tým nevedela rady. **Skúsili by ste to aj vy? Nakreslite mapu, v ktorej je sedem miest, z každého vychádzajú tri cesty a každá cesta spája dve mestá. Cesty sa môžu aj križovať. Vysvetlite, ako ste túto mapu kreslili. Možno sa pri tom faraónovmu zememeračovi osvieži pamäť a spomenie si, ako cestná sieť mala vyzerat!**

5. úloha (pre 7.,8.,9.,sekunda,tercia,kvarta): Ebonika sa raz večer vracala z faránskeho paláca, kde bola zaniestť ďatle. V tme si na chodbách svietila fakľou. Ani nevedela ako a zablúdila do podzemia, kde bolo väzenie. To je nepríjemná situácia, lebo ak stretnete strážcu, treba mu dôkladne vysvetliť, že nie ste väzeň na útek! Ako napredovala, dostala sa pred trojicu dverí. Okienkom, ktoré v nich bolo vyrezané, nazrela za ne. Zistila, že všetky vedú von z paláca. Ale vďaka hlasnému chrápaniu si domyslela aj to, že za jednými z nich spí strážca! Potom si všimla na každých dverách jeden nápis:

1. Za týmito týchto dverami je strážca.
2. Za týmito dverami nie je strážca.
3. Nanajvýš jedny z týchto dverí sú ebenové.

Podľa starých egyptských tradícií sú pri tom náписy na ebenových dverách pravdivé a nápisu na dverách z iného dreva klamú. To jej ale v takúto neskorú hodinu veľmi nepomohlo, keďže s fakľou v ruke sotva videla nápisu, nito ešte materiál dverí! **Vedeli by ste jej poradiť, ktorými dverami vyjsť von? Ktoré z dverí nie sú ebenové, teda klamú, a ktoré sú ebenové? Za ktorými z nich sa nachádza strážca a ktorými dvoma sa dá bezpečne vyjsť von? Vysvetlite svoje riešenie.**

6. úloha (pre 8.,9.,tercia,kvarta): Medzi Alexandriou a Káhirou premáva pravidelná karavánová linka.

Horus zabezpečuje prepravu so svojimi ľavami. Na ceste z Alexandrie do Káhiry sa ide deltom Nílu a na ceste naspäť sa ide po púšťou vo vnútrozemí. Obidve cesty sú rovnako dlhé a rovnako náročné. Niekedy je to ale poriadne zložité! Hlavne keď v Káhire vyschnú studne. Vtedy sa dajú naberať zásoby vody na cestu iba v Alexandrii. Problém je v tom, že karavána si dokáže viesť zásoby vody len na polovicu celej okružnej cesty. Plne naložená tak vie prísť z Alexandrie len do Káhiry, tam ale bez vody uviazne a nevie sa vrátiť. Ale Horus prišiel na to, ako si poradiť s počasím. Keď sú studne v Káhire vyschnuté, zabezpečuje linku s troma karavánami. Jedna má prejsť celú okružnú linku, zvyšné dve jej pomáhajú. Keď sa totiž na trase stretnú, vedia si medzi sebou podeliť alebo vymeniť zásoby vody. **Vedeli by ste zistiť, ako to robia? Každá karavána vie nabrať zásoby iba v Alexandrii a tie každej vydržia iba na polovicu okružnej cesty. Ak sa dve karavány stretnú, vedia sa podeliť so zásobami. Vymyslite spôsob, ako sa dá s jednou karavánou obíť celá trasa, a na koniec sa všetky tri karavány vrátili do Alexandrie! Nezabudnite svoje riešenie dobre vysvetliť.**

Na vaše riešenia sa spolu s Naikou, Rudolfusom, Ebonikou a Horusom tešíme aj my, opravovatelia a organizátori korešpondenčného seminára SEZAM. Nezabudnite, že nám nestačia iba výsledky jednotlivých úloh, ale hodnotíme najmä postup, ako ste sa k nim dostali.

Riešenia, napísané na samostatných a podpísaných papieroch (spolu s obálkou veľkosti A5, na ktorej bude napísaná vaša spätná adresa a nalepená známka 0,60 €), posielajte najneskôr do 23. Novembra 2015 na adresu:

Hynek Bachratý
Fakulta riadenia a informatiky
Žilinská univerzita
Ulica Univerzitná 1
010 26 Žilina

a do rohu obálky pripíšte SEZAM.

Pokiaľ máte vážny problém s posielaním papierovej pošty, riešenia vo formáte *.doc, *.jpg alebo *.pdf posielajte e-mailom na adresu sezam@sezam.sk. Aj v nich ale potrebujeme nájsť správne vyplnenú hlavičku a jasne oddelené a označené riešenia jednotlivých úloh.